

'หญ้าปักกิ่ง'...สมุนไพรทางเลือกของคนจน

หญ้าปักกิ่ง หรือที่คนจีนเรียกว่า เล่งจื่อเช่า มีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน มีลักษณะคล้ายหญ้าม้าลาย ที่นำมาปูสนาม แต่หญ้าปักกิ่งจะอวบน้ำกว่า ใบนุ่ม หลังใบมีขนอ่อน ๆ โคนต้นทรงกระบอก สีออกขาว ดอก ออกเป็นช่อที่ยอดรวมกันเป็นกระจุกแน่น กลีบดอกสีฟ้า หรือสีม่วง

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา หญ้าปักกิ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ในฐานะเป็นสมุนไพร ที่ได้รับการยอมรับและระบุว่า มีสารออกฤทธิ์ยับยั้งเซลล์มะเร็งได้ โดยเฉพาะมะเร็งลำไส้ใหญ่และเต้านม หรืออาจจะใช้รวมกับการรักษาตามแบบแพทย์แผนปัจจุบันได้ ซึ่งหญ้าปักกิ่งจะช่วยลดอาการข้างเคียงของเคมีบำบัด หรือรังสีบำบัด ได้อีกด้วย

ไม่เพียงแต่ในหมู่ของผู้ป่วยโรคมะเร็งเท่านั้น ที่นิยมใช้ประโยชน์จากหญ้าปักกิ่ง คนทั่วไปที่ใส่ใจสุขภาพก็หันมาบริโภคหญ้าปักกิ่งกันมากขึ้น ทำให้หญ้าปักกิ่งก่อธุรกิจเกษตรขึ้นมากมาย ทั้งการผลิตหญ้าปักกิ่งสดเพื่อป้อนสู่ตลาด ซึ่งแม้ในห้าง

สรรพสินค้า ยังมีวางขายกันเกือบไปหมด ราคาเฉลี่ยประมาณ 40-60 บาท/กิโลกรัม นอกจากนี้ผลผลิตสดยังมีการนำไปแปรรูปเพิ่มมูลค่า เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แคปซูล ยาลูกกลอน และน้ำคั้น อีกด้วย

ชมรมหญ้าปักกิ่งต้านมะเร็ง ในเครือข่ายมูลนิธิสุขภาพไทย มีแกนนำโดย ลุงณรงค์ สุทธิกุล

พานิช ภ.ญ.สุภาภรณ์ ปิติพร จากโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ และทีมงานได้ศึกษาวิจัยรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนการปลูก การใช้ประโยชน์จากหญ้าปักกิ่งไว้อย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็งและผู้สนใจ โดยเฉพาะต้องการให้หญ้าปักกิ่ง เป็นทางเลือกของผู้ป่วยยากจนที่ขาดทุนทรัพย์ในการรักษาตามแบบแพทย์แผนปัจจุบัน ที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง อีกทั้งยังรณรงค์ให้ประชาชน มีการปลูกไว้ตามบ้านให้เป็น ต้นไม้ประจำบ้าน เพราะใช้พื้นที่ไม่มากนัก ซึ่งการปลูก การดูแลรักษา และการขยายพันธุ์ทำได้ง่าย ถ้าใครต้องการปลูกในเชิงการค้าก็สามารถทำได้เช่นเดียวกัน

การปลูกหญ้าปักกิ่ง ตามคำแนะนำของชมรมหญ้าปักกิ่งด้านมะเร็ง ระบุว่า หญ้าปักกิ่งเป็นพืชชอบดินปนทราย ดังนั้นเวลาปลูกให้ใช้ดิน 3 ส่วน ทราย 1 ส่วน พรวนดินให้ร่วนซุย แล้วตากแดดทิ้งไว้ 1-2 วัน หากได้ดินผสมขี้เถ้าแกลบจะช่วยให้โตเร็ว แดงออกได้ดี แต่ควรยกร่องดินให้สูง

ขึ้นเล็กน้อย เพื่อให้ระบายน้ำได้ดี แม้หญ้าปักกิ่งจะชอบน้ำ แต่ไม่ชอบแฉะ เพราะจะทำให้รากเน่าได้ การปลูกมี 2 วิธี คือ

1.การใช้ต้น ให้เลือกต้นหญ้าปักกิ่งที่แยกมาจากต้นอื่น แต่ควรมีอายุไม่ต่ำกว่า 3 เดือนขึ้นไป นำมาปลูกในดินที่เตรียมไว้ ห่างกันต้นละ 1 คืบ เมื่อหญ้าปักกิ่งโตเต็มที่จะบ้ายเข้าหากัน 2.การใช้เมล็ด เมื่อหญ้าปักกิ่งมีอายุ 3 เดือนไปแล้ว จะออกดอก รอให้ดอกแก่จัดจนแห้ง ให้เอาเมล็ดจากดอกออกมาขยี้ให้แตก โรยลงบนดินที่เตรียมไว้ 12-15 วัน เมล็ดจะงอก หญ้าปักกิ่งเป็นพืชชอบแดดรำไร จึงไม่ควรโดนแดดจัดทั้งวัน การให้น้ำ รดวันละ 1 ครั้ง ถ้าร้อนจัดเพิ่มเป็นวันละ 2 ครั้ง เช้า-เย็น ไม่ควรใช้ปุ๋ยเคมีในการบำรุงดิน และหลีกเลี่ยงการปลูกหญ้าปักกิ่งใต้พืชอื่น ๆ ที่ต้องใช้สารเคมีหรือฉีดยาฆ่าแมลง เพราะไม่เหมาะกับการนำหญ้าปักกิ่งมาใช้รักษาโรค

ข้อมูลที่น่าสนใจของการใช้ประโยชน์จากหญ้าปักกิ่งยังมีอีกมาก ซึ่งทางชมรมฯ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนจัดกิจกรรมรวบรวมศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ใช้หญ้าปักกิ่ง และให้คำปรึกษาการปลูก วิธีการใช้ที่ถูกต้อง เป็นกิจกรรมที่ทำโดยไม่มุ่งหวังกำไร ถ้าใครสนใจลองติดต่อได้ที่คุณโอภาส เขจรฐากุล มูลนิธิสุขภาพไทย โทร. 0-2954-3490-1.

ไตรรัตน์ สุนทรประภัสสร